

Hospodářská zvířata, určená na zajišťování obživy lidí v podmínkách intenzivního zemědělství a ve špatně vedených chovech trpí. Společnost pro zvířata – z. o. ČSOP je již několik let zapojená v evropské kampani za ukončení chovu slepic v klecích. V rámci kampaně **Slepice z klece ven** se v tomto období soustředujeme na tyto aktivity:

- 1) informování o způsobech chovu slepic a značení balení vajec
- 2) nezřetelné a zavádějící označování balení vajec
- 3) informování o nevhodnosti klecí pro slepice; náhrada vajec z klecí
- 4) petice; fotopetice „NE klece pro slepice“ – zapojte se také
- 5) podpora umělců a dalších osobností

V České republice je chováno přibližně 10 miliónů slepic pro snášení vajec. Z nich je asi polovina, necelých 5 miliónů, chováno v zemědělském výrobním sektoru. Podle informace Mze je z těchto 5 miliónů slepic 97 % chováno v klecích, něco přes 2 % na volno v halách bez výběhu a zbytek asi 0,3 % je chováno ekologickým způsobem.

V EU je v klecích zavřeno přibližně 390 miliónů slepic, tj. 67 %. Celosvětově chová zemědělský průmysl 60 % slepic v klecích.

1) Jak vypadají jednotlivé způsoby chovu v zemědělském výrobním sektoru?

Jak má být označováno balení vajec a vejce? Níže vám nabízíme jich popis i s uvedením vhodnosti pro slepice. Podle směrnice rady 1999/74/ES a předpisů pro ekologické zemědělství

I) Slepice v klecích, na balení má být uvedeno „Vejce nosnic v klecích“, na vejci je první číslo kódu: 3

- velmi intenzivní způsob chovu, v jedné bateriové kleci se jich mačká 4, 5 i více
- na každou připadá prostor jen 550 cm² (tj. méně než papír formátu A4), slepice ani neroztáhne křídla
- hnízdo, bidýlko, podestýlka v kleci zcela chybí
- nosnice nemohou projevit své přirozené chování, neustále stojí na pletivu, ven z klece nemohou, jsou v ní pořád – buď už od malých kuřat nebo v období snášení vajec – tj. 12 – 14 měsíců.
- tzv. obohacená klec: slepice zde má 650 cm², bidýlko, prostor pro snášení vajec – je to ale stále klec, ze které není úniku po 24 hod/každý den života.

Velmi špatné životní podmínky zvířat i při dobrém vedení chovu.

II) Slepice v halách, na balení má být uvedeno „Vejce nosnic v halách“, na vejci je první číslo kódu: 2

- neklecový chov slepic v hale
- maximálně 12 slepic na m²
- možnost snášet vejce do hnízda, k dispozici bidýlko a podestýlka, nemají přístup ven do výběhu

Uspokojivé až méně uspokojivé životní podmínky i při dobrém vedení chovu.

III) Slepice mající volný výběh ven, na balení má být uvedeno „Vejce nosnic ve volném výběhu“, na vejci je první číslo kódu: 1

- možnost pohybu ve venkovním výběhu každý den (výběh minimálně 2,5 m²/slepici)
- možnost snášet vejce do hnízda, k dispozici bidýlko a podestýlka
- maximálně 12 slepic na m² uvnitř v hale

Velmi dobré životní podmínky zvířat při dobrém vedení chovu.

V ČR nejsou tato vejce zatím v obchodech k dispozici, jejich náhradou jsou domácí chovy pro vlastní spotřebu, ve kterých tvoří počet slepic přibližně 50 % z počtu všech slepic v ČR.

IV) Slepice v bio chovu, na balení má být uvedeno „Vejce nosnic v ekologickém chovu“ (a logo Bio), na vejci je první číslo kódu: 0

- možnost pohybu ve venkovním výběhu každý den (výběh minimálně 2,5 m²/slepici)
- možnost snášet vejce do hnízda, k dispozici bidýlko a podestýlka
- maximálně 12 slepic na m² uvnitř v hale, menší počet jedinců v jednom hejnu
- kvalitní krmení z ekologického zemědělství (bez umělých hnojiv a pesticidů)

Velmi dobré životní podmínky zvířat při dobrém managementu chovu. V ČR je těchto chovů asi 0,3 %, až jich bude více a bude v ČR k dispozici kvalitní bio krmení, věříme, že klesne i cena těchto vajec.

2) Nezřetelné a zavádějící označování balení vajec

Od r. 2004 je v EU povinnost označovat krabičky vajec podle způsobu chovu. Od roku 2002 platí také nařízení, které stanovuje: „...označování, propagace a obchodní úprava potravin nebo krmiv, jejich tvar, vzhled nebo balení, použité obalové materiály, způsob jejich úpravy a místo vystavení, jakož i informace poskytované o nich jakýmkoli médiem **nesmí uvádět spotřebitele v omyl**“.

Na podzim 2008 jsme prošli 12 obchodních řetězců v ČR, abychom zjistili, jsou-li vejce z klecových chovů takto také zřetelně označována, aby spotřebitel hned viděl, jaká vejce by nakoupil a mohl se rozhodnout pro vejce z humánnějších podmínek. Naše zpráva o 39 balení vajec je k dispozici na www.vodkazu.com, v odkazu „Kampaň Slepice z klece ven“, část Označování vajec. Kromě jednoho balení obsahovaly všechny obaly nápis „Vejce nosnic v klecích“, pouze jeho provedení, umístění, velikost se velmi liší. Skoro na polovině obalů je nápis těžko k nalezení, většinou velmi malý, ukryt v dalších údajích, schovaný na boku.... Sami se podívejte třeba na balení vajec pro Tesco, jak těžko naleznete tento nápis, je potřeba mít lupu. Podali jsme podnět na prošetření Státní veterinární správě, ale podle jejího vyjádření odpovídá způsob uvedení nápisu předpisům.

SVS jsme také podali podnět ohledně grafického vyobrazení na některých obalech – radostné slepice na zelené louce, pěkné malé hospodářství mezi zelenými stromy.... Vyobrazení představující zcela odlišnou realitu, než jak ve skutečnosti vypadá. SVS vyzvala přibližně 3 producenty aby obrázky upravili.

Na konci prosince jsme v jednom obchodě zjistili balení vajec drůbežárny z Moravy, na fotografii můžete vidět neuvěřitelně idylický obrázek, místo vyobrazení slepic v klecích si nevědoucí zákazník udělá zcela jinou představu.... Balení také nikde neobsahuje nápis „Vejce nosnic

v klecích". Posíláme opět podnět Státní veterinární správě, o výsledku napíšeme v příštím zpravodaji a v tiskové zprávě.

Ohledně způsobu označování vajec a vyobrazení obrázků zamýšlíme podat stížnost k Evropské komisi.

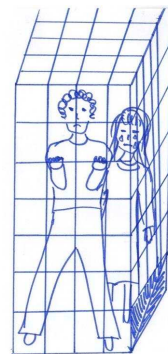
Stížností se tam seje více, problémy jsou v mnoha zemích EU, nejvíce ve střední a východní části, např. na Slovensku je uvedení nápisu „Vejce nosnic v klecích“ spíše výjimkou.

3) Informování o nevhodnosti klecí pro slepice

V první polovině roku 2008 se nám dařilo zveřejňovat informace o způsobu chovu slepic, strádání v klecích a označování vajec v mnoha médiích: noviny, internet, rádia, televize (viz. odkaz Média, www.spolecnostprozvirata.cz). Věříme, že jsme tím přispěli k lepší orientaci zákazníků při nákupu vajec. Na začátku ledna 2009 připravíme opět příspěvek pro pořad ČT „Chcete mě?“. Tento pořad je v ČR zcela zásadní pro předávání informací veřejnosti o skutečném zacházení se zvířaty, informace jsou často proti srsti zemědělskému výrobnímu průmyslu a byznysu obecně. Bohužel, jeho vysílací čas je stále omezen, ČT by měla vědět, že pořad diváci sledují.

Informujeme také prostřednictvím www.spolecnostprozvirata.cz, odkaz „Kampaň Slepice z klece ven“, nebo „Víte, jaká vejce kupujete?“, formou mnoha tištěných materiálů a filmů a také pořádáním či účastí na akcích pro veřejnost. Informace o problematice intenzivních chovů hospodářských zvířat v angličtině naleznete např. na www.ciwf.org.uk.

Na jaro 2009 připravujeme akce Zkuste si klec, s maskotem mezinárodní kampaně slepicí Hetty, sledujte naši www.

Náhrada vajec z klecí

Aby mohli chovatelé rychleji přejít na lepší chovy pro slepice, je třeba, aby také zákazníci přestali kupovat a používat vejce z klecových chovů. Na naší www naleznete pro inspiraci RECEPTY BEZ VAJEC a odkazy na další zdroje. Není nutné přidávat vejce do přílohových jídel, kde vejce nejsou vidět, je lépe použít méně vajec a spíše nakoupit sice dražší, ale pro všechny lepší vejce Bio (vejce z volných chovů nejsou v obchodech v ČR zatím k dispozici) nebo mít vejce od známých z domácích chovů.

Vyzýváme také jídelny státních institucí, aby používaly méně vajec a jen vejce neklecová. Začali jsme jednat s jídelnou MŽP, Mze a Parlamentu ČR.

Opět také zjišťujeme ochotu obchodních řetězců nabízet více vajec neklecových, situace je mírně optimistická. Pokud bude poptávka, zvýší se i nabídka.

Prosíme, kupujte vejce pouze neklecová.

CIWF zahájilo před dvěma lety udělování ocenění Good Egg Award, společně s EU, které přestanou užívat vejce z klecí před rokem 2012. V roce 2008 ocenění získala v ČR Biopekárna Zemanka, pro rok 2009 je nominována společnost Country Life.

4) ZAPOJTE SE

Stále vybíráme podpisy pod petici žádající ukončení chovu slepic v klecích. I když mají být od 1. 1. 2012 zakázány klece „nezdokonalené“, mohou být užívány klece „obohacené“. Ale i v nich má jedna slepice prostor o málo větší než formát A4. Klec zůstane klecí a pro žádného živého tvora není akceptovatelná. Připojte se k FOTOpetici „NE klece pro slepice“. Fotopetice bude zasílána zemědělským představitelům ČR a EU. Nemá sice právní základ, ale je to názorný vzkaz občanů EU – nechceme chovy slepic v klecích.

5) Kampaň „Slepice z klece ven“ podporují umělci a další osobnosti

Této podpory si velmi vážíme. Tito lidé jsou velmi zaneprázdnění a přesto si udělají čas, aby svým postojem a názorem podpořili lepší zacházení se zvířaty a naše úsilí. Děkujeme také štábu pořadu „Chcete mě?“, který se zapojil jako první. Více na www, odkaz Kampaň podporují umělci a další osobnosti.

Kampaň Slepice z klece ven podpořily:

COMPASSION
in world farming

The William and Charlotte
Parks Foundation

EKOSPOL®

Společnost pro zvířata – z. o. ČSOP, Michelská 5, 140 00 Praha

s.pro.zvirata@ecn.cz, www.spolecnostprozvirata.cz